

личества, Тайнаго Совѣтника Александра Сергѣевича *Танбеева*. (Снб. В.)

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Минскимъ Дворянствомъ Кандидатовъ, Высочайше изволилъ утвердить въ званіи Минскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Ошторпа*. (Р. И.)

— Военный Губернаторъ Г. Тулы и Тульскій Гражданскій Губернаторъ, по ходатайству правящаго должность Губернскаго Предводителя Дворянства, представилъ Г. Министру Внутреннихъ Дѣлъ проектъ Устава объ учрежденіи въ Г. Туль Общества конскихъ ристаній, равно и списокъ лицъ, обязавшихся въ теченіе десяти лѣтъ ежегодно вносить по 50 руб. ассигн. на призы, и сдѣлавшихъ значительныя единовременныя пожертвованія на обзаведеніе и устройство мѣста. Въ слѣдствіе сего, по предварительному сношенію съ Комитетомъ о Коннозаводствѣ Россійскомъ, исправивъ помянутый проектъ Устава общества, Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ вошелъ съ представленіемъ въ Комитетъ Г. Министровъ, который согласно съ мнѣніемъ его, позволилъ учредить въ Г. Туль Общество конскихъ ристаній, на основаніяхъ, въ проектъ Устава изъясненныхъ. На сіе Положеніе Комитета Г. Министровъ, Государь Императоръ Высочайше соизволилъ, а проектъ Устава означеннаго Общества удостоенъ разсмотрѣнія Его Величества въ Царскомъ-Селѣ, 30-го Сентября сего года.

— Состоящій въ числѣ учредителей Общества для устройства въ Санктпетербургѣ водопроводовъ, Генераль-Лейтенантъ Дестремъ, довелъ до свѣдѣнія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что изъ числа лицъ, коимъ, по Высочайше утвержденному 22-го Декабря 1837 года Мнѣнію Государственнаго Совета, опубликованному въ Указѣ Правительствующаго Сената, отъ 19-го Февраля 1838 года, дозволено учредить сіе Общество, — шесть человекъ отъ званія учредителей отказались (именно: Генераль-Адъютантъ Шильдеръ, Генераль-Маіоры: Кокоскинъ и Сабиръ, Статскій Совѣтникъ Кусовъ, Оберъ Бергъ-Мейстеръ 7-го класса Бердъ и Коммерцій Совѣтникъ Цономаревъ; за тѣмъ въ званіи учредителей остались Г. Дестремъ и Коллежскій Совѣтникъ Галченковъ), и что въ замѣнъ того, въ общемъ ихъ собраніи положено принять въ сіе званіе изъявившихъ на то согласіе: Генераль-Лейтенанта Ставицкаго, Статскаго Совѣтника Михельсона и Инженеръ-Полковника Лебедева. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ вошелъ по сему предмету съ представленіемъ въ Государственный Советъ, который, въ Высочайше утвержденномъ 10-го числа Октября Мнѣніи, постановилъ дозволить Генераль-Лейтенанту Ставицкому, Статскому Совѣтнику Михельсону и Инженеръ-Полковнику Лебедеву, вступить въ званіе учредителей Санктпетербургскаго водопроводнаго Общества, по изъявленному ими желанію. (С. И.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Государственныхъ Имуществъ, о незачисленіи въ казенное вѣдомство выморочныхъ имѣній прежде истеченія 10-ти лѣтъ. Приказалъ: Находя правильнымъ и съ силою 765 и 767 статей, 10-го тома, Свода Гражданскихъ Законовъ, сообразнымъ мнѣнію Г. Министра Государственныхъ Имуществъ о томъ, что имѣнія находящихся въ безвѣстномъ отсутствіи лицъ не прежде должны быть причисляемы въ казенное вѣдомство, какъ по истеченіи 10-ти лѣтъ со дня припечатанія въ вѣдомостяхъ объявленія о явкѣ къ принятію имѣнія, а до того слѣдуетъ брать ихъ только въ казенный прісмотръ, Правительствующій Сенатъ согласно представленію его Г. Министра полагаетъ: подтвердить всемъ Казеннымъ и Гражданскимъ Палатамъ и чрезъ Губернскія Правленія Уезднымъ Судамъ, чтобы съ мнѣніями лицъ, въ безвѣстномъ отсутствіи находящихся, поступаемо было по точной силѣ 765, 766 и 767 ст. 10 т. св. граж. зак. и чтобы рѣшенія не согласныхъ съ оными постановляемо не было. О чемъ и послать указы, каковыми увѣдомить Г. Министра Государственныхъ Имуществъ и припечатать во 2-мъ отдѣленіи собранія Сенатскихъ указовъ. (По 1-му Департаменту.) (Опб. 17-го Ноября 1838 г.)

(Подписалъ: *Оберъ-Секретарь Вельдбредтъ*.)

— Въ слѣдствіе ходатайства Попечительнаго Совета Пермскаго, училища дѣтей канцелярскихъ служителей о дозволеніи содержать въ семь заведеніи, сверхъ положенныхъ по штату воспитанниковъ, еще десять воспитанниковъ изъ экономической училищной суммы, и по представленію его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ о семъ Комитету Г. Министровъ, состоялось Высочайшее Его Императорскаго Величества повелѣніе, коимъ предоставлено Министерству Внутреннихъ Дѣлъ непосредственно разрѣшать, въ случаѣ надобности, подобное распространеніе штатовъ

сѣ Тайнаго, Александра Сергѣевича *Танеяева*.

(G.S.P.)

— Jego Cesarska Mość, z dwóch wybranychъ przez Dworzanstwo Mińskie Kandydatów, Najwyżej raczył utwierdzić na urządzie Mińskiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa, Rzeczywistego Radcę Stanu *Osztorpa*. (R. I.)

— Wojenny Gubernatorъ M. Tuły i Tulski Cywilny Gubernator, na skutekъ starania sprawującego obowiązekъ Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa, przedstawił P. Ministrowi Spraw Wewnętrznychъ projektъ ustawy o zawiązaniu w M. Tule Towarzystwa wyścigówъ konnychъ, jako też listę osób, które się zobowiązały w przeciągu dziesięciu latъ wnosić corocznie po 50 rub. assyg. na nagrody, i uczyniły znaczne ofiary jednorazowe na urządzenie i opatrzenie w tymъ celu miejsca. Na skutekъ czego, za poprzedniczymъ zniesieniemъ się z Komitetemъ Stad Rossyjskichъ, sprawiwszy pomieniony projektъ ustawy Towarzystwa, P. Minister Spraw Wewnętrznychъ czyniłъ przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, który zgodnie ze swoją opinią, postanowiłъ: dozwoleć zawiązać w m. Tule Towarzystwo wyścigówъ konnychъ, na zasadachъ w projekcie ustawy opisanychъ. Na to postanowienie Komitetu PP. Ministrów, Cesarzъ Jego Mość Najwyżej zezwoliłъ, a projektъ Ustawy pomienionego Towarzystwa zostałъ rozpatrzonу przez Najjaśniejszego Pana w Carskimъ - Siele, 30-go Września roku terażniejszego.

— Zostający w liczbie założycieli Towarzystwa do urzędzenia w St. Petersburgu wodociągów, Jenerał-Porucznikъ Destrem, doprowadziłъ do wiadomości P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ, że z liczby osób, którym, na mocy Najwyżej utwierdzonej 22-go Grudnia 1837 roku Opinii Rady Państwa, opublikowanej w Ukazie Rządzącego Senatu, pod dniemъ 19 m Lutego 1838 roku, dozwolono zawiązać to Towarzystwo, — sześciu zrzekło się nazwania założycieli (mianowicie: Jenerał-Adjutantъ Schilder, Jenerał Majorowie: Kokoskinъ i Sabir, Radzca Stanu Kusow, Ober-Berg-Meisterъ 7-ej klasy Berdъ i Radzca Handlowy Ponomarew; a zatemъ w nazwaniu założycieli zostali się P. Destremъ i Radzca Kollegialny Halczenkow), i że w zamianъ tego, na ogólnemъ ichъ posiedzeniu postanowiono przyjęć do tego nazwania osoby następujące, które oświadczyły zgodzenie się na to: Jenerał Porucznika Stawickiego, Radcę Stanu Michelsona i Półkownika Inżynieryi Lebedewa. Minister Spraw Wewnętrznychъ czyniłъ w tej rzeczy przedstawienie do Rady Państwa, która, w Najwyżej utwierdzonej 10-go Października Opinii, postanowiła dozwoleć Jenerał-Porucznikowi Stawickiemu, Radcy Stanu Michelsonowi i Półkownikowi Inżynieryi Lebedewu, objąć urządъ założycieli St. Petersburgskiego Towarzystwa zaprowadzenia wodociągów, podługъ oświadczonego przez nichъ życzenia. (P. P.)

— Rządzący Senatъ słuchali przedstawienia P. Ministra Majątkow Państwa, o niezaliczaniu do wiedzy skarbowej majątkow, po wymarłychъ familiachъ p. zostającychъ, przedъ upłynieniemъ 10-ciu latъ. Rozkazъ a l.: Znajdującъ zgodną z prawdami i z mocą 765-go i 767-go artykułowъ, 10-go tomu Połączenia Praw Cywilnychъ, odpowiednią opinią P. Ministra Majątkow Państwa o tém, że majątki osob, które się niewiadomo dokąd oddaliły i gdzie znajdują nie pierwiej powinny być policzane do wiedzy skarbowej, jakъ po upłynieniu 10-ciu latъ od dnia wydrukowania w gazetachъ ogłoszenia o jawieniu się dl. objęcia majątkow, a do tego czasu należą brać je tylko pod nadziorъ skarbowy, Rządzący Senatъ, zgodnie z przedstawieniemъ tegożъ P. Ministra stanowi: zalecić wszystkimъ Izbowъ Skarbowymъ i Cywilnymъ i przez Rządy Gubernialne Sądomъ Powiatowymъ, ażeby z majątkami osob, które się niewiadomo dokąd oddaliły i gdzie zostają, postępowano było podługъ istotnej mocy 765, 766 i 767 artykułowъ 10-go Tomu Połączenia Praw Cywilnychъ, i żeby wyrokowъ z niemi niezgodnychъ nie było stanowiono. O czémъ postać Ukazy, i również przez ukazy uwiadomić P. Ministra Majątkow Państwa i wydrukować w 2-m oddziale zbioru ukazowъ Senackichъ. (Z 1-go Departamentu) (Opublikowano 17-go Listopada 1838 r.)

(Podpisałъ: *Ober-Sekretarzъ Weldbrecht*.)

— Na skutekъ starania Rady Opiekuńczej Permskiej Szkoły dzieci kancelaryjnychъ służącychъ, o dozwole nie utrzymywania w tymъ zakładzie: oprócz naznaczonychъ etatemъ uczniów, jeszcze dziesięciu uczniów z ekonomicznej summy szkoły, i po przedstawieniu o témъ P. Ministra Spraw Wewnętrznychъ Komitetowi PP. Ministrów, nastalъ Najwyższy Jego Cesarskiej Mości rozkazъ, którymъ zalecono Ministrowi Spraw Wewnętrznychъ bezpośrednio rozwiązywać, w zdarzeniu potrzeby, podobne powiększenie etatówъ szkółъ dla dzieci kancelaryjnychъ służącychъ, na rachunekъ ekonomicznychъ summ

училищъ дѣтей канцелярскихъ служителей, на счетъ экономическихъ суммъ сихъ заведеній. (Опб. 11-го Ноабря 1838 г.)

Второе циркулярное предписание Г. Министра Финансовъ Казеннымъ Палатамъ отъ 16 Ноабря 1838 года, съ разрѣшеніями по акцизу съ приготовленнаго табака.

„Какъ, со стороны табачныхъ фабрикантовъ и торговцевъ, вновь возникли нѣкоторыя недоразумѣнія и вопросы въ частности, по предмету акциза съ приготовленнаго табака, то на основаніи 55 § Высочайше утвержденаго 31 Марта 1838 года положенія о семъ акцизѣ, и въ дополненіе къ первому циркулярному моему Казеннымъ Палатамъ предписанію, по сему же предмету, отъ 16-го Сентября сего 1838 года за N. 3,657 *), считаю нужнымъ, симъ вторымъ циркуляромъ, дать слѣдующія разрѣшенія.

1) *По § 4 положенія.* По силѣ сего §, дробная или различная продажа иностраннаго табака въ листьяхъ положительно воспрещена.

2) *По § 7.* Въ дополненіе къ 7 пункту перваго циркуляра, что къ крошкамъ табака причисляются и остатки, или обломки листьевъ отъ дѣланія сигаръ, кой могутъ быть продаваемы, на томъ же основаніи, какъ вытерки.

3) *По § 14.* Какъ въ 8 пунктѣ означеннаго перваго циркуляра, между прочимъ, объяснено, что хозяева табачныхъ домашнихъ заведеній могутъ: на табакъ, тертый или крошенный, въ сигарахъ, руляхъ и каротахъ, изъ натуральныхъ Россійскихъ листьевъ но высшаго и отборнаго качества, наклеивать бандероли не однихъ IV и V сортовъ, а и высшихъ цѣвъ, причисляя таковой табакъ къ I, II и III сортамъ, смотря по добротѣ, выбору листьевъ и цѣвъ оныхъ, то по разуму сего, могутъ быть отпускаемы имъ изъ казначействъ и бандероли сихъ первыхъ сортовъ, за подлежащую плату.

4) *По § 17.* Какъ, по силѣ сего §, бандероль должна быть наклеиваемъ на табакъ, соразмѣрно продажной его цѣвѣ, выставленной фабрикантами на картузахъ, или другихъ помѣщеніяхъ табака; то сіе должно разумѣть такъ, чтобы цѣва табака была выставлена со включеніемъ цѣвы бандероли и, чтобы въ сей выставленной цѣвѣ, акцизъ составлялъ 20%. Что же касается до табака прежней набивки въ картузы, на коихъ уже означена цѣва; то, для избѣжанія перемѣны картузовъ, дозволяется взимать за наложенный бандероль, сверхъ выставленной на картузахъ цѣвы.

5) *По § 26.* Поелику по сему §, купцамъ немѣющимъ табачной фабрики, дозволено имѣть табачныя лавки, на общемъ основаніи гальдейскихъ правилъ, съ взятіемъ на каждую лавку установленнаго § 53 положенія объ акцизѣ десяти рублеваго свидетельства; то само собою разумѣется, что и дозволенная § 31 тогоже положенія продажа табака, на законномъ основаніи, изъ магазиновъ, лавокъ и лавочекъ, въ коихъ, кромѣ табака и принадлежностей къ торговлѣ онымъ, продаются и другіе товары, можетъ быть производима одними купцами трехъ гильдій и другими лицами, по свидетельствамъ только первыхъ трехъ родовъ; лавочки же, собственно для торговли однимъ табакомъ и принадлежностями къ оному, могутъ быть содержимы мѣщанами и крестьянами и по свидетельствамъ 4-го рода.

6) *По § 30.* Въ дополненіе къ 20 пункту перваго циркуляра. Какъ по 8 пункту онаго, въ 9 § положенія, разрѣшено фабрикантамъ и хозяевамъ домашнихъ заведеній, наклеивать на изготовляемый ими, на означенномъ тамъ основаніи, табакъ, тертый и крошенный, не только IV и V сортовъ бандероли, но и высшихъ, то по сему и табакъ первыхъ трехъ сортовъ можетъ быть продаваемъ, какъ въ табачныхъ лавочкахъ, принадлежащихъ хозяевамъ табачныхъ домашнихъ заведеній, такъ и другими лицами, содержащими собственно табачныя лавочки, по свидетельствамъ 4-го рода.

7) *По § 49.* Подъ различною продажей курительнаго табака и сигаръ, изъ помѣщеній и пачекъ съ бандеролями, дозволенною въ кофейныхъ домахъ и другихъ трактирныхъ заведеніяхъ, должно разумѣть подачу трубокъ и сигаръ по одинактѣ, исключительно для куренія на мѣстѣ, въ тѣхъ заведеніяхъ, а не для продажи на выносъ.

8) *По § 50.* При оптовой продажѣ табака фабрикантами, не воспрещается имъ дѣлать уступку противу цѣвъ означенныхъ на картузахъ табака, такъ, какъ сіе не освобождаетъ ихъ отъ наложенія на тотъ табакъ бандеролей, соответственныхъ выставленнымъ цѣвамъ.

*) Первое циркулярное предписание напечатано въ N. 81 и 82 Лист. Вѣст. сего года.

tych zakładow. (Opb. 11-go Listopada 1838 r.)

Другае okolne zalecenie P. Ministra Skarbu Iz-bom Skarbowym pod dniem 16-m Listopada 1838 roku, z rozstrzygnięciami względem akcyzy od przygotowanego tytoniu i tabaki.

„Ponieważ ze strony tabaczych fabrykantów i handlarzy, znnowu wynikły niektóre niewyrozumienia i zapytania w szczególności, w przedmiocie akcyzy od przygotowanego tytoniu i tabaki, przeto na osnowie § 55 Najwyżej utwierdzonej 31 Marca 1838 roku ustawy o tej akcyzie, i na dopełnienie do pierwszego okolnego Iz-bom Skarbowym mojego zalecenia, w tymże przedmiocie, pod dniem 16-m Września terażniejszego 1838 roku za N. 3,657 *), poczytuję za rzecz potrzebną, przez ten drugi okolnik, dać rozwiązania następujące:

1) *Co do § 4-go ustawy.* Na mocy tego §, drobna czyli częściowa sprzedaż tytoniu zagranicznego w liściach stanowczo zabrania się.

2) *Co do § 7-go.* Na dopełnienie do 7-go punktu pierwszego okolnika, że do okruszyn tytoniu policzają się i pozostałości, czyli obłamki liści od robienia cygar, które mogą być sprzedawane, na tejże osnowie, jak wycierki.

3) *Co do § 14-go.* Ponieważ w 8-m punkcie pómienionego okolnika pierwszego, między innemi powiedziano, iż właściciele tabaczych zaprowadzeń domowych mogą: na tytuń tarty lub krążany, w cygarach, rollach i karotach, z naturalnych liści Rossyjskich, ale gatunku wyższego i wybornego, naklejać bänderole nie samych tylko gatunkow IV i V, ale i wyższych cen, policzając taki tytuń lub tabakę do I, II i III gatunkow, uważając podług dobroci, wyboru liści i cen ich; przeto, podług tego rozumienia, mogą im być wydawane z podskarbstw i bänderole tych pierwszych gatunkow, za należytą opłatę.

4) *Co do § 17-go.* Gdy na mocy tego §, bänderola powinna być nakładana na tytuń i tabakę, stosownie do ich ceny sprzedażnej, kładzonej przez fabrykantow na kartuzach, albo innych pakunkach tytoniu lub tabaki; tedy to należy tak rozumieć, ażeby cena tytoniu i tabaki była wyrażona z włączeniem, ceny bänderoli, i, ażeby w tej cenie wyrażanej, akcyza wynosiła 20%. Co się zaś ściaga do tytoniu lub tabaki poprzedniczego upakowania w kartuzach, na których już jest cena oznaczona; tedy, dla uniknienia odmiany kartuzow, dozwala się pobierać za nałożoną bänderolę, więcej nad oznaczoną cenę, na kartuzach.

5) *Co do § 26-go.* Ponieważ na mocy tego §, kupcom tabaczej fabryki niemającym, dozwolono mieć kramy tabaczne, na ogólnej osnowie prawideł gildyjnych; ze wzięciem na każdą kramę ustanowionego § 53-m ustawy o akcyzie świadectwa dziesięcio-rublowego; przeto samo z siebie wypada, że i dozwolona § 31-m tejże ustawy sprzedaż tytoniu i tabaki, na osnowie prawnej, z magazynow, kram i kramek, w których, oprócz tytoniu i tabaki, tudzież przynależności do prowadzenia niemi handlu, sprzedają się inne towary, może być uskuteczniiona przez samych tylko kupców trzech gild i inne osoby, za świadectwami tylko pierwszych trzech rodzajow; a kramki, właściwie do handlu samym tytoniem lub tabaką i przynależnościami do tego, mogą być utrzymywane przez mieszczan i włościan i za świadectwami 4-go rodzaju.

6) *Co do § 30-go.* Na dopełnienie do 20 punktu okolnika pierwszego. Ponieważ na mocy 8-go punktu tego okolnika, do § 9-go ustawy; dozwolono fabrykantom i właścicielom zaprowadzeń domowych, naklejać na przygotowywany przez nich, na opisanej tam osnowie, tytuń tarty i krążany, nie tylko IV i V gatunkow bänderoli, ale i wyższych, przeto podług tego i tytuń lub tabakę pierwszych trzech gatunkow mogą być sprzedawane, tak w kramkach tabaczych, należących do właścicieli domowych zaprowadzeń tabaczych, jako i przez osoby, inne, utrzymujące właściwie kramki tabaczne, za świadectwami 4-go rodzaju.

7) *Co do § 49.* Pod częściową sprzedażą tytoniu do palenia i cygar, z pakunkow i paczkow z bänderolami, dozwoloną w kawiarniach i innych handlach traktyernych, należy rozumieć podawanie lulek i cygar pojedynczo, wyłącznie do palenia na miejscu, w tych handlach, nie zaś do sprzedawania dla wyniesienia.

8) *Co do § 50.* Przy hurtowej sprzedaży tytoniu przez fabrykantow, nie zabrania się im robić odstąpienia od cen, na kartuzach tytoniu oznaczonych, gdyż to nie uwalnia ich od nałożenia na ten tytuń bänderolow; odpowiednich cenom oznaczonym.

*) Pierwsze okolne zalecenie wydrukowane w N. 81 i 82 Kuryera Litewskiego.

9) По § 59. Какъ въ § семь въ числѣ приго-товленнаго иностраннаго табака, который можетъ быть продаваемъ въ 1840 г., безъ таможенныхъ бандеролей, не упомянуто о сигарахъ, то само по себѣ разумется, что они не могутъ быть продаваемы безъ оныхъ въ теченіе 1839 года. Въ слѣдствіе сего, для отвращенія всякихъ затрудненій для тѣхъ, кои имѣютъ запасъ таковыхъ сигаръ, они могутъ предъявить оныя въ ближайшія таможи, для валоженія таможенныхъ бандеролей, на общемъ основаніи, съ письменными доказательствами, или съ удостовереніемъ двухъ свидѣтелей изъ класса купцовъ, что тѣ сигары суть иностранныя; въ случаѣ же сомнѣнія, дѣло въ таможняхъ будетъ рѣшено посредствомъ экспертовъ,

О всѣхъ сихъ разрѣшеніяхъ предлагаю казеннымъ Палатамъ для должнаго наблюденія и руководства, съ тѣмъ, чтобъ согласно первому циркуляру моему, отъ 16-го Сентября сего же года, за N. 3,657, дако было знать о сихъ разрѣшеніяхъ откупщикамъ, гдѣ имъ отданъ надзоръ за правильною продажей табака, а также Городскимъ и Земскимъ Палатамъ, и значительнѣйшимъ фабрикантамъ и продавцамъ табака, для чего прилагается печатныхъ экземпляровъ сего втораго циркулярнаго.

Подлинное подписалъ: *Министръ Финансовъ, Генералъ отъ Инфантеріи Графъ Канкринъ.*
Скрѣпилъ: *Управляющій Департаментомъ Я. Дружининъ. (К. Г.)*

Объ улучшеніяхъ при извлеченіи сахара изъ растений вообще и въ особенности изъ свекловицы.— 27 Октября сего года выдана шестилѣтняя привилегія иностранцу, Доктору Медицины въ Вѣнѣ Францу Вильчеку на введеніе въ Россіи изобрѣтенныхъ имъ улучшеній при извлеченіи сахара изъ растений вообще и въ особенности изъ свекловицы. Начало, на которомъ этотъ способъ основанъ, совершенно противоположно прежнимъ, ибо къ соку растений, содержащихъ въ себѣ сахаръ, не примѣшивается химическихъ веществъ, больше или меньше вредныхъ по послѣдствіямъ и сахаръ прямо извлекается изъ сока, не будучи предварительно обращаемъ въ сахарокислыя соли.

Главнѣйшія выгоды сего изобрѣтенія, по описанію, Вильчека, состоятъ въ слѣдующемъ: 1) Сахаръ, который не былъ измѣненъ или разложенъ никакими химическими средствами, получается совершенно чистый, и въ наибольшемъ количествѣ. 2) Вещества и аппараты, употребляемыя при семъ способѣ производства, гораздо дешевле. 3) Безопасность производства, сокращеніе издержекъ, времени, помѣщенія и проч. 4) Угли, падающія при нагреваніи черезъ рѣшетку, могутъ доставить большую часть единственнаго вспомогательнаго вещества для производства. 5) Производство это ставится имъ выше способа высушки потому, что тамъ сокъ выпаривается дважды (ибо самое сушеніе есть ничто иное, какъ выпариваніе), здѣсь же вторая обработка соответствуетъ (рафинированію), очищенію сахара. 6) Кристаллизованный, смѣшанный съ углемъ, необдѣланный сахаръ удобнѣе для перевозки, и какъ предметъ торговли можетъ быть передѣлываемъ въ рафинадъ съ меньшими затрудненіями. *)

— *О составѣ, замѣняющемъ часть тряпья при фабрикаціи писчей бумаги.*— 27 Октября сего года выдана трехлѣтняя привилегія иностранцу Ростенгу на употребленіе изобрѣтеннаго имъ состава, замѣняющаго часть тряпья при фабрикаціи писчей бумаги.

Изъ представленнаго Ростенгомъ описанія видно, что въ изобрѣтенный имъ составъ входятъ:

Гипса лучшей доброты въ порошокъ.	100 ф.
Чистой воды.	600 —
Поваренной соли, $\frac{1}{2}$ скрупула на фунтъ воды.	3 — $\frac{1}{2}$ унца.
Ржаного крахмала, $\frac{1}{2}$ скрупула на фунтъ воды.	1 — $6\frac{1}{2}$ унца.

Отвѣсивъ 600 фунтовъ воды, должно отдѣлить отъ нея 500 фунтовъ въ особый сосудъ; изъ остальныхъ 100 фунтовъ взять 25 фунтовъ, смѣшать съ вышеозначеннымъ количествомъ поваренной соли, и нагревать до точки кипѣнія.

Когда соль растворится, должно развести въ теплой водѣ (въ 4 фунтахъ около) вышеозначенное количество крахмала, прилатъ его въ кипящую воду, хорошо размѣшать сію смѣсь, вылить ее въ 500 фун. воды, и вновь все взболтать, чтобы хорошо перемѣшалось.

Потомъ гипсъ кладется въ чистое металлическое сито, быстро просѣивается въ предыдущую смѣсь, и размѣшивается въ ней лопаткою, до тѣхъ поръ,

*) См. N. 66 Сенат. Вѣдомостей сего года.

9) *Co do § 59.* Ponieważ w tym §, w liczbie przygotowanego tytoniu zagranicznego, który może być sprzedawany do roku 1840, bez banderolew tamozennych, nie wspomniano o cygarach, przeto samo z siebie wypada, iż te nie mogą być sprzedawane bez nich w przeciągu 1839 roku. Następnie zatem, dla uchylenia wszelkich trudności dla tych, którzy mają zapas takich cygar, mogą oni przystać je do najbliższej tamozni, dla nałożenia banderolew tamozennych, na ogólnej osnowie, z dowodami na piśmie, albo z zapewnieniem dwóch świadków z klasy kupców, że cygary te są zagraniczne; w razie zaś wątpliwości: sprawa w tamozniach rozstrzygnięta będzie przez pośrednictwo ekspertow.

O tych wszystkich rozstrzygnięciach polecam Izobom Skarbowym dla należytego przestrzegania i przewodnictwa, z warunkiem, ażeby podług pierwszego okólnika mojego, pod dniem 16 m Września roku terażniejszego, za N. 3,657, dano było wiedzieć o tych rozstrzygnięciach odkupnikom, gdzie im zalecono nadzor okolo zgodnej z prawidłami przedaży tytoniu i tabaki, tudzież Mieskim i Ziemskim Policyom, i znaczniejszym fabrykantom tytoniu i tabaki, i przedającym go, dla czego załączają się drukowane exemplarze tego okólnika drugiego.

Autentyk podpisał. *Minister Skarbu, Jenerał Piechoty Hrabia Kankrin.*
Stwierdził: *Zarządzający Departamentem J. Drużynin. (G. H.)*

O ulepszeniach w otrzymywaniu cukru z roślin w ogólności a w szczególności z buraków.— 27 go Października roku terażniejszego wydany został sześciolletni przywilejdzioziemcowi, Doktorowi Medycynie w Wiedniu Franciszkowi Wilczkowi, na zaprowadzenie w Rossyi wynalezionych przezeń ulepszeń w otrzymywaniu cukru z roślin w ogólności, a w szczególności z buraków. Zasada, na której się ten sposób opiera, zupełnie jest przeciwna dotychczasowym: gdyż do seku roślin, cukier w sobie zawierających, nie dodaje się istot chemicznych, więcej lub mniej szkodliwych w skutkach, ale wprost cukier otrzymuje się z soku, nie będąc pierwsi zamieniany w sole kwasu cukrowego.

Główne korzyści tego wynalazku, podług opisu P. Wilzka, zawierają się w tém co następuje: 1) Cukier, który nie był odmienionym czyli rozłożonym przez żadne środki chemiczne, otrzymuje się zupełnie czysty, i w największej, jak tylko można, ilości. 2) Istoty i aparata, używane w tym sposobie działania, daleko są tańsze. 3) Bezpieczeństwo processu, zmniejszenie wydatków, czasu, pomieszczenia i t. d. 4) Węgle, padające przy nagrzewaniu przez kratki, mogą stanowić większą część jedynej pomocniczej istoty w procesie. 5) Process ten przenosi on nad sposób wysuszenia dla tego, że tam sok paruje się dwa razy (gdź samo suszenie jest nie co innego, jak parowanie), tu zaś druga robota odpowiada (rafinacyi) oczyszczeniu cukru. 6) Krystalizowany, z węglem zmieszany, nieobrobiony cukier, dogodniejszy jest dla przewożenia, i jako przedmiot handlu może być zamieniany w rafinat z małemi trudnościami *).

— *O substancyi, zastępującej część szmatów w robieniu papieru klejowego.*— 27 Października roku terażniejszego wydany został trzyletni przywilej dzioziemcowi Rostengowi na użycie wynalezionej przezeń substancyi, zastępującej część szmatów w robieniu papieru klejowego.

Z przedstawionego przez Rostenga opisu okazuje się że do wynalezionej przezeń substancyi wchodzi:

Gipsu wybornej dobroci w proszku 100 fun.	
Wody czystej	600 —
Soli kuchennej, $\frac{1}{2}$ skrupuła na funt wody	3 — $\frac{1}{2}$ uncyi.
Krochmalu żytniego $\frac{1}{2}$ skrupuła na funt wody	1 — $6\frac{1}{2}$ —

Odważywszy 600 funtów wody, należy oddzielić od niej 500 funtów do osobnego naczynia; z pozostałych 100 funtów wziąć 25 funtów, zmieszać z wyżej wyrażoną ilością soli kuchennej, i zagrzewać do punktu wrzenia.

Kiedy się sol rozpuści, trzeba rozprowadzić w ciepłej wodzie (około 4 funtów) wyżej oznaczoną ilość krochmalu, zlać go do wrzącej wody, dobrze tę mieszaninę rozmieszać, wlać ją do 500 funtów wody, i znowu wszystko zmieszać, ażeby się dobrze przemieszało.

Potem gips kładzie się do czystego sita metalicznego, prędko przesiewa się do mieszaniny poprzedzającej, i miesza w niej łopatką, dopóty, aż płyn doj-

*) Patrz N. 66 Gazety Senackiej.

пока жидкость достигнет до густоты очень густого сыропа; тогда приливаются остальные 75 ф. воды, и продолжается размѣшиваніе.

Составъ этотъ оставляется въ покоѣ до другаго дня; тогда онъ получаетъ видъ сѣтга.—Его беретъ отъ 20 до 50% на бумажный кисель изъ тринья, смотря по качеству выдѣлываемой бумаги. Когда тряпичная масса совершенно истерта въ цилиндръ, и готова уже къ поступленію въ чанъ; тогда приливается въ нее приготовленная накануне смѣсь; въ четверть часа послѣдуетъ совершенное соединеніе веществъ, и изъ массы можно выдѣлывать бумагу.

По объясненію Ростенга, сей способъ доставляетъ выгоды до 20% противъ цѣны обыкновеннаго бумажнаго тринья, и при томъ сообщаетъ бумагѣ превосходную бѣлизну. (К. Г.)

Одесса, 8-го Ноября.

Торговля извѣстїа, получаемыя здѣсь со всѣхъ сторонъ, съ каждымъ днемъ становятся благоприятнѣе и общають огромныя выгоды нашимъ спекуляторамъ. Въ Англіи снова обнаружилось требованіе на пшеницу, равно какъ и во Франціи, гдѣ надѣялись, удовлетворить въ этомъ отношеніи собственными средствами своими нуждамъ; слышно также, что урожай въ Соединенныхъ Штатахъ весьма недостаточенъ. Здѣсь на мѣстѣ продолжаютъ значительныя закупки. Хотя важность хлѣбной торговли превышаетъ значительность оборотовъ большей части другихъ произведеній, однакожъ нѣкоторыя изъ нихъ заслуживаютъ вниманія, въ особенности сало, которое требуется въ Англію; нѣсколько здѣшнихъ торговыхъ домовъ могутъ располагать большими партиями этого продукта, но вообще у насъ не много будетъ теперь сала. Въ Одесскомъ портѣ, который за нѣсколько дней былъ покрытъ множествомъ судовъ, теперь вовсе почти нѣтъ ихъ; желательнѣе однакожъ, чтобы до наступленія морозовъ, прибыло сюда побольше судовъ, на которыхъ можно было бы отправить все количество продуктовъ, собранныхъ здѣсь въ такомъ изобиліи. Сюда ждутъ около полутора Англійскихъ судовъ, кромѣ многихъ другихъ, равнымъ образомъ находящихся на пути къ здѣшнему порту. (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТІЯ.

И т а л і я.

Римъ, 19-го Ноября.

Великаго Князя Наслѣдника Всероссійскаго на будущей недѣлѣ сюда ожидаютъ и уже съ вѣтроваго времени приготовлены комнаты для Него и Его свиты.

— Говорятъ, что одинъ изъ извѣстнѣйшихъ и отличнѣйшихъ чиновниковъ изъ Департамента Иностр. Дѣлъ, отправленъ будетъ въ Парижъ какъ Папскій Интернунцій. (А. Р. С. З.)

Ф р а н ц і я

Парижъ, 26-го Ноября.

Третьяго дня, въ Государственномъ Совѣтѣ производилось дѣло столько по значительности прикосновенныхъ къ оному лицъ, сколько и по существу своему, весьма важное. Родственники Наполеона требовали выдачи значительныхъ суммъ, которыя, по распоряженію Императора, казна обязана была имъ уплатить. Когда, во время сто-дневнаго правленія, Наполеонъ дѣлалъ приготовленія къ войнѣ, и бывшій тогда Министромъ Финансовъ Г-нъ Карно, представилъ ему о недостаткѣ суммъ въ Казначействѣ, Наполеонъ потребовалъ отъ своихъ родственниковъ денегъ, на споспѣшествованіе его замысламъ, предписавъ заплатить этотъ долгъ изъ суммъ, предназначенныхъ на расходы его двора, за первые три мѣсяца 1814 года, и вырученныхъ отъ продажи Казеннаго лѣса. Всѣ родственники Императора, отдали все, что имѣли наличными деньгами, въ драгоценностяхъ и векселями. Известно, что 16 Января 1816 года состоялся законъ объ изгнаніи изъ Франціи родственниковъ Наполеона, и Правительство, лишивъ ихъ всѣхъ капиталовъ, пожалованныхъ Императоромъ, назначило весьма кратковременный срокъ на продажу недвижимаго ихъ имѣнія. Послѣ Июльскихъ событій, братья и сестры Императора потребовали уплаты означенныхъ суммъ. Министръ Финансовъ отказалъ, на основаніи Закона 1816 г. Просители перенесли дѣло въ Государственный Совѣтъ, чему Министръ Финансовъ воспротивился, утверждая, что дѣло не подлежитъ разбирательству Государственнаго Совѣта; но Г-нъ Галиссе, ходатай по дѣламъ большой части родственниковъ Наполеона, старался доказать, что Совѣтъ въ правѣ отвергнуть предложенія Министра. Тогда Г-нъ Ледрю Ролленъ, повѣренный Людовика Наполеона, объявилъ его именемъ, что онъ нежелаетъ переносить дѣла въ Государ-

дѣе до густоты bardzo густого сиропа; wtedy zlewają się pozostałe 75 funtów wody, i dalej się miesza.

Mieszanka ta zostawuje się spokojnie do d. następnego wtenczas staje się podobną do śniegu.—Substancyi tej bierze się od 20 do 50% do roztworu papierowego ze szmatów, stosownie do gatunku robiącego się papieru. Kiedy masa ze szmatów zupełnie będzie startą w cylindrze, i gotowa już dla włożenia do kadzi, wówczas wlewa się do niej przygotowana poprzedzającego wieczora mieszanka, za kwadrans nastąpi zupełne połączenie się istot, i można z masy robić papier.

Podług opisu Rostenga, sposób ten czyni korzyści do 20% w porównaniu do ceny zwyczajnego papieru ze szmatów, i przytém nadaje papierowi wyborną białość. (G. H.)

Одесса, 8-го Listopada.

Dochodzące tu z rozmaitych stron wiadomości handlowe, codziennie są pomyślniejsze i obiecują spekulantom naszym ogromne korzyści. W Anglii znówu czynią się dające potrzeba pszenicy, również i we Francyi, gdzie spodziewano się, jak się zdaje, w zaspokojeniu potrzeb swoich w tym względzie obejść się własnymi środkami; słychać także, że w Stanach Zjednoczonych urodzaj nader jest niedostateczny. Tu na miejscu ciągle odbywają się znaczne kupna. Chociaż handel zbożowy ma przewagę nad handlem większej części innych produktów, wszelako niektóre z nich zaskładają na uwagę; a w szczególności łój, który także poszukiwany jest do Anglii; kilka tutejszych domów handlowych posiada znaczne partie tego produktu, atoli w ogólności nie wielką teraz ilość mamy tu łaju.—W Odeskim porcie, który przed kilkoma dniami zapełniony był mnóstwem okrętów, teraz prawie nie widać żadnego; życzyliby wszelakże wypadało, aby przed nastaniem mrozów przybyło tu więcej statków, na którychby można było wysłać całą ilość produktów, w takiej obfitości tu zgromadzonych. Oczekują tu do półtora statków angielskich, prócz wielu innych, znajdujących się już w drodze do tutejszego portu. (G. R. K. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

W ł o c n y.

Rzym, 19 Listopada.

WIELKI CHIŁŻE NASTĘPCA Tronu Rossyjskiego w przysłym tygodniu jest tu oczekiwany, i już oddawna dla Niego i Jego orszaku przygotowano mieszkanie.

— Mówią, że jeden ze znajomszych i znakomitszych urzędników z wydziału Spraw Zewnętrznych, ma być wysłany do Paryża w charakterze Internuncjusza Państwa.

F r a n c y a.

Paryż, dnia 26 Listopada.

Zawczora zajmowała się Rada Stanu przedmiotem, który nie tylko z powodu znakomitego znaczenia osób, ale i samej treści, okazał się nader ważnym. Członkowie bowiem rodziny Napoleona, żądali zwrotu znacznych summ, przekazanych im przez Cesarza na skarb publiczny. Gdy podczas stódniewego rządu Cesarz czynił przygotowania do wojny, a ówczasowy Minister Skarbu Carnot wykazał mu brak potrzebnych funduszków, wezwał Napoleon wszystkich członków swojej rodziny, aby złożyli na cel tak ważny posiadane fundusze, polecając skarbowi zapłaceniu zaciągniętego długu z przeznaczonych mu listy cywilnej za pierwsze trzy miesiące roku 1814, i ze sprzedaży drzewa z lasów narodowych. Cała rodzina Cesarza złożyła to wszystko, cokolwiek w gotowych pieniądzach, klejnotach i wexlach posiadała. Wiadomo jest, że prawo zapadłe 16 Stycznia 1816 wyгнаło z Francyi familią Cesarzką, oraz pozbawiło ją wszelkich funduszków, przez Cesarza jej nadanych i nawet zakreśliło krótki przeciąg czasu na wyprzedanie się posiadanych dóbr ziemskich. Po wypadkach lipcowych, bracia i siostry Cesarza, pomyśleli o żądaniu zwrotu wyłożonych summ. Minister skarbu zastanawiał się prawem z 1816 roku; od tej decyzji odwołali się członkowie rodziny Napoleona do Rady Stanu. Minister skarbu oparł się temu, twierdząc, że Rada Stanu nie jest właściwą do wyrokowania w tym przedmiocie; atoli P. Galisset, obrońca większej części członków Cesarzkiej rodziny, oparł się temu i starał się przekonać Radę, iż może odrzucić wniosek Ministra. Zaś P. Ledrú-Rollin, pełnomocnik Ludwika Napoleona, oświadczył w jego imieniu, że tenże nie życzy sobie dowodzić swoich praw przed Radą Stanu, lecz pragnie je równie z innymi, nader wielkiej będącemi wagi, wniesić pod rozpoznanie Izby prawodawczych. Referendarz stanu Marchand, pełniący obowiązki pełnomocnika Ministrów,

ственный Советъ, но ходатайствуетъ о представленіи онаго, вмѣстѣ съ другими особенной важности дѣлами, на разсмотрѣніе законодательныхъ палатъ. Статсъ-Референдарій Маршалъ, исправляющій должность уполномоченнаго Министровъ, предлагалъ призвать дѣло неподлежащимъ рѣшенію Совета, но члены онаго, отложили на восемь дней рѣшеніе этого вопроса. (О.Г.Ц.П.)

— Прошедшую ночь скончался Маршалъ Лобо, главный начальникъ Парижской національной гвардіи. Извѣстіе это сегодня на разсвѣтѣ сообщено въ Тюильери, и Король отправилъ немедленно одного изъ своихъ адъютантовъ, для извѣщенія собользнованія вдовѣ Маршала. Полагаютъ, что похороны будутъ не прежде субботы, ибо для сего дѣлаемы будутъ большія приготовленія. Вся національная гвардія будетъ приглашена; для извѣщенія своему начальнику послѣднихъ почестей. — Сегодня предъ полуднемъ отправленъ курьеръ къ Генералу Жакемину, который находится теперь въ Паривеняхъ. Вообще полагаютъ, что онъ теперь рѣшительно получитъ постъ Маршала Лобо, который уже ему предназначали съ нѣкотораго времени. — Георгій Мутонъ, Гр. Лобо, родился 21 Февр. 1770 въ Фальсбургѣ, въ Мертскомъ Департаментѣ, и такъ онъ невмѣтъ еще 69 лѣтъ отъ роду. 26 Декабря 1830 года онъ получилъ команду Парижской національной гвардіи; 30 Іюля 1831 онъ наименованъ Маршаломъ а 27-го Іюня 1833 Перомъ Франціи.

28-го Ноября.

Вчера по полудни Король, Королева, Принцесса Аделаида, Герцогъ и Герцогиня Орлеанскіе, Герцогъ Немурскій и Принцесса Клементина посѣщали вдову Маршала Лобо. Несчастная незадолго предъ тѣмъ испытала еще другое бѣдствіе, получивъ извѣстіе о смерти сестры своей Графини Клейнъ.

— По представленію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Король поручилъ временную команду надъ національною гвардіею Сенскаго Департамента, Генералу Фрианту, одному изъ бригадныхъ Генераловъ національной гвардіи.

— Королев. повелѣніемъ отъ 26 ч. с. м. національная гвардія города Меца распущена. Поводомъ къ тому былъ споръ между Меромъ и офицерами національной гвардіи въ отношеніи прошенія о преобразованіи выборовъ.

29-го Ноября.

Здѣшніе Журналы увѣдомляютъ, что Королева намѣрена отправиться въ Геную, ибо извѣстія о состояніи здоровья Герцогини Виртембергской все болѣе опасны. Ея Вел. будто страдаетъ грудною болѣзнію.

— *Journal de Paris* сообщаетъ: „Говорятъ, что Король за нѣсколько дней, приложилъ руку къ своему завѣщанію. Въ немъ будто совершенно обезпечены права всѣхъ членовъ его фамиліи. Поелику случается, что во время малолѣтства являютъ соискатели наслѣдства, то Его Вел. предпочтительно назначилъ членовъ Палаты Перовъ, которые бы защищали права сихъ малолѣтнихъ.“

— Въ великолѣпной Висанской каплицѣ, хранится утварь для крещенія, которая употреблялась при крещеніи Принцевъ *enfants de France*. Между прочимъ есть тазъ изъ красной мѣди, съ серебряными барельефами, отбланными съ большимъ искусствомъ и тщательностію. Тазъ этотъ сдѣланъ по случаю крещенія Филиппа Августа въ 1166, и слышно, что будутъ его употреблять при крещеніи Графа Парижскаго.

— Генераль Дюронель изъ своей миссіи въ Лиссабонъ, гдѣ онъ при крещеніи Графа Опорто представлялъ Короля Французовъ, возвратился въ Парижъ.

— Король приказалъ сдѣлать статую Маршала Лобо для Версальскаго музея.

30-го Ноября.

Герцогъ Шуазель Адъютантъ Короля и Губернатора Лувра, прошлую ночь скончался на 82 году жизни. (А.Р.С.З.)

А н г л и я.

Лондонъ, 30-го Ноября.

Вчера по полудни Королева прибыла сюда изъ Виндзорскаго замка и председательствовала въ новомъ дворцѣ въ собраніи Тайнаго Совета, въ коемъ опредѣлена дальнѣйшая отсрочка Парламента отъ 4 Декабря до 5-го Февраля и созваніе онаго въ сей послѣдній день. Потомъ у Ея Велич. былъ пріемъ, въ которомъ представлялись чрезвычайный Турецкій Посоль Решидъ-Паша, который поднесъ вѣрительную грамоту и притомъ подарокъ Султанскій, великолѣпное брилліантовое ожерелье, а также донья бывшій Турецкій Посоль Серимъ-Ефенді, поднесшій отзывную свою грамоту, потомъ прибывшій сюда Виртембергскій Посланникъ Баронъ Мандельс-

вносилъ, абы Rada Stanu оглосила się за niewłaściwą; władza ta atoli odroczyła swoją decyzją ostateczną do dni ośmiu. (G.R.K.P.)

— Прешлеј нocy Marszałek Lobau, główny dowódca Paryżkiej gwardii narodowej, zakończył życie. Wiadomość ta dzisiaj rano na świtanie przesłana do Tuilleryów, i Król posłał natychmiast jednego ze swoich adjutantów, dla oświadczenia swojej kondolencyi wdowie Marszałka. Rozumieją, że pogrzeb nie nastąpi przed sobotą, gdyż wielkie czynią się do tego przygotowania. Cała gwardia narodowa wezwana będzie, dla okazania ostatniej czci swojemu dowódcy. — Dzisiaj przed południem wysłany został goniec do Jenerała Jacqueminot, który znajduje się teraz w Pireneach. Rozumieją powszechnie, że on otrzyma teraz urząd Marszałka Lobau, który dla niego już przeznaczono od niejakiго czasu. — Jerzy Mouton Hrabia Lobau, narodził się d. 21 Lutego 1770 w Phalsburgu w departamencie Meurthe, a zatum nieskończył jeszcze 69 lat wieku. D. 26 Grad. 1830 r. otrzymał on dowództwo Paryżkiej gwardii narodowej; 30 Lipca 1831 mianowany Marszałkiem, a 27 Czerwca 1833 Paręm Francyi.

28 Dnia.

Wczora po południu Król, Królowa, Madame Adelaïda, Xiążę i Xiężna Orleańscy, Xiążę Némoors i Xiężniczka Klementyna, odwiedzili Marszałkową Lobau. Głęboko zasmucona wdowa, krótko przed tѣm poniosła powtórny cios jeszcze, otrzymawszy wiadomość o śmierci siostry swojej, Hrabiny Klein.

— Przez rozkaz Królewski i na przeżożenie Ministra Spraw Wewnętrznych, Hrabieму Friant, jednemu z Jenerałów brygady gwardii narodowej, poruczone zostało czasowe dowództwo gwardii narodowej Departamentu Sekwany.

— Przez rozkaz Królewski pod 26 ter. m. gwardia narodowa miasta Metz została rozwiązana. Spór pomiędzy Merem a oficerami gwardii narodowej względem prośby o reformie wyborowъ był powodem do tego środka.

Dnia 29.

Dzienniki tutejsze donoszą, że Królowa ma zamiar wyjechać do Genui, gdyż wiadomości o stanie zdrowia Xiężny Wirttembergskiej, coraz więcej wzbudzają obawy. Jej Kr. Wys. cierpi chorobą piersiową.

— W *Journal de Paris* czytamy: „Mówią, że Król przed kilką dniami ostatecznie podpisał swój testament. Mają być w nim zupełnie ustalone osobiste prawa wszystkich członków jego rodziny. Ponieważ łatwo się zdarza, że w czasie małoletności ubiegają się o dzieictwo, Król więc przedewszystkiѣm oznaczył członków Izby Parów, którzyby bronili praw tych małoletnich.“

— We wspaniałej kaplicy w Vincennes zachowują się naczynia do chrztu, którechъ zawsze przy chrzście *dzieci Francyi* używano. Pomiędzy temi jest taca miedziana ze srebrną płaskorzeźbą, wykonaną z wielką sztuką i starannością. Taca ta miała być robiona do chrztu Filipa Augusta w roku 1166, i słychać, że ma być użytą przy chrzście Hrabiego Paryża.

— Jenerał Durosnel ze swojej missyi do Lishony, gdzie przy chrzście Hrabiego Porto, reprezentował Króla Francuzów, powrócił do Paryża.

— Król rozkazał zrobić statuę Marszałka Lobau do muzeum Wersalskiego.

Dnia 30-go.

Xiążę Choiseul Adjutant Króla i Gubernator Luwru, przeszleј nocy zakończył życie, mającъ lat 82.

(А.Р.С.З.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 30-go Listopada.

Wczora po południu Królowa przybyła tu z Windsor i prezydowała na zgromadzeniu Rady Tajnej w nowym pałacu, na którym postanowiono dalsze odroczenie Parlamentu od 4 Grudnia do 5 Lutego i zwożanie na ten dzień ostatni. Potѣm były pokoje u Królowej Jej Mości, na których prezentowali się, Poseł nadzwyczajny Sułtana Reszyd Basza, który złożył swe listy wierzytelne i razem podarunek od Sułtana, — wspaniały brylantowy naszyjnik, a takōż dotychczasowy Poseł Turecki Serim-Efendi, który był na pożegnaniu i złożył swe listy odwojujące, dalej Poseł Wirttembergski tu przybyły, Hrabia Mandelsloh, nowy Poseł Meksykański P. Garro i Poseł Angielski przy Rzeczypospolitej

логъ, новый Мексиканскій Посоль Г. Гарро, и возвратившійся изъ новой Гренады Великобрит. Посланникъ при сей республикѣ, Г. Турнеръ.

— Бывшій досель Турецкимъ Посланникомъ при здѣшнемъ дворѣ, Саримъ-Ефендїй, котораго Султанъ наименовалъ Государств. Советникомъ, отправляется на дняхъ въ Константинополь для вступленія въ должность; а Секретарь его Эмиръ-Ефендїй Секретаремъ Посольства въ Парижъ.

— Во Вторникъ утромъ фрегатъ *Inconstant*, на которомъ находится Гр. Дургамъ и который отплылъ 1-го Ноября изъ Квебека, прибылъ въ Плимутскій портъ.

— Графъ Воронцовъ съ старшимъ своимъ сыномъ путешествуетъ по мануфактурнымъ округамъ, а супруга его и семейство живутъ въ помѣстьи Графини Пемброкъ. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ

Мадридъ, 15-го Ноября.

Попавшіеся въ плѣнъ Карлистскіе офицеры и унтеръ-офицеры, подали прошеніе юнть отпущенія объ отправленіи одного изъ плѣнныхъ къ Кабреръ, съ предложеніемъ размѣна плѣнныхъ. Юнта согласилась на ихъ просьбу и отправила Капитана Хозе де ла Круцъ, коему поручено ходатайствовать о соглашеніи на сіе Кабреры; на что ему дано сроку 20 дней. Говорятъ, что теперь идутъ переговоры о размѣнѣ всѣхъ плѣнныхъ.

— Правительство предписало уничтожить во всѣхъ городахъ юнты отпущенія; однако сомнѣваются, чтобы распоряженіе сіе могло быть исполнено.

— Увѣряютъ, что известный Муньосъ выѣхалъ изъ Мадрита, подъ именемъ Гр. Колина, по Англійскому паспорту.

— Полагаютъ, что вліяніе Французскаго Посланника было поводомъ къ издаванію Королевою постановленію объ уничтоженіи юнть отпущенія.

— Градоначальникъ Мадрита, въ следствіе полученнаго отъ Генераль-Капитана предписанія, извѣстилъ жителей столицы, что лица неслужащія въ войскахъ, или въ національной гвардіи, если будутъ носить мундиры и усы, отданы будутъ подъ военный судъ.

— Говорятъ, что вскорѣ будетъ обнародовано постановленіе Королевы о лицахъ содержащихся въ Легаресѣ. Нѣкоторые изъ нихъ будутъ изгнаны, другіе высланы въ разныя мѣста Испаніи, а малое только число заключенныхъ, получатъ позволеніе возвратиться въ Мадридъ.

24-го Ноября.

Всѣ Министры подали въ отставку, которая кромѣ Герцога Фріасъ принята. Слышно, что ему поручено образовать новый кабинетъ.

— Извѣстія съ Юга произвели здѣсь большое опасеніе. Въ многихъ городахъ Андалузїи, произошли великіе беспорядки и вездѣ чернь овладѣла Правленіемъ. Въ Кадиксѣ Губернаторъ, Гр. Клонаръ, принужденъ былъ подать въ отставку и въ Севиллѣ будто объявлена независимость Андалузїи. Малага, Велезъ-Малага, Пуэрто де Санта Марїа и Каролина послѣдовали сему примѣру.

— Въ засѣданіи Палаты Депутатовъ 20 ч. окончены общія пренія о проектѣ адреса и Палата постановила сперва ожидать донесенія Коммиссіи о предложеніи Генерала Seoane, и потомъ уже приступить къ преніямъ объ отдѣльныхъ статьяхъ. Въ засѣданіи 21 ч. Депутатъ Камалино, послучаю донесенія о выборахъ въ Малагѣ, изобразилъ очень печальную картину состоянія края и требовалъ, чтобы Министерство представило показаніе находящихся въ рукахъ а также нужныхъ для дальнѣйшаго производства войны средствъ. Предложеніе передано Коммиссіи.

— Носится слухъ, что отъ Эспартеры получено новое письмо, въ которомъ онъ желаетъ удержать вышнее Министерство.

(Съ Испанскихъ границъ.)

Пишутъ изъ Байонны отъ 24 Ноября: „Распространился здѣсь слухъ, что въ Наварской Риверѣ произошло кровопролитное сраженіе и продолжалось два дня. Однако письма изъ Элизондо отъ 22 ч. и изъ Цугаррамурди отъ 23 Ноября ничего объ этомъ неупоминаютъ, напротивъ увѣдомляютъ, что въ Наваррѣ все идетъ попрежнему. Донъ-Карлосъ былъ 22 ч. въ Аскоитїи. Утверждаютъ что Ген. Марото подалъ въ отставку. (A.P.S.Z.)

ШВЕЦІЯ.

Упсала, 28-го Октября.

По распоряженію совѣта здѣшняго Королевскаго Университета, перенесены изъ подваловъ универси-

новой Гранады, P. Thurner.

— Былъ Посолъ Турецкїи при тудеишм дворѣ, Sarin-Effendi, котораго мianował Sultan Radzęą Stanu, udaje się w tych dniach do Konstantynopola, dla objęcia swego urzędu. Sekretarz jego, Emir-Effendi, jedzie na Sekretarza Poselstwa do Paryża.

— We wtorek rano fregata *Inconstant*, na pokładzie której znajduje się Hrabia Durham i która i List, wypłynęła z Kwebeku, przybyła do portu Plymouth.

— Hrabia Woroncowa ze swoim starszym synem podróżuje po okręgach rękodzielniczych Anglii; małżonka jego i dalsza familia znajdują się w majątności Hrabiny Pembroke. (A.P.S.Z.)

HISZPANIA.

Мадридъ, 15-го Listopada.

Pojmani w niewolę oficerowie i podoficerowie karolistowscy, podali prośbę do junty odwetowej, aby wystała jednego z uwięzionych do Kabrery, z żądaniem wymiany jeńców. Junta przychyliła się do tej prośby; w skutku czego wysłano Kapitana Joze de la Cruz, aby przyzwolenie Kabrery wyjednać. Dano mu 20 dni czasu. Słychać, że w tej chwili traktuje się o wymianę wzajemną wszystkich jeńców.

— Rząd wydał rozkazy, aby w każdym mieście zniszczone były junty odwetowe; wszyscy jednak bardzo wątpią, czy rozkaz takowy będzie mógł być doprowadzonym do skutku.

— Słychać, że znany Muños opuścił Madryt, pod imieniem Hr. Colina, za angielskim paszportem.

— Dekret Królowej, rozwiązujący junty odwetowe, przypisują wpływowi posta francuzkiego.

— Naczelnik polityczny Madrytu, w skutku wydanych rozkazów przez Kapitana Jeneralnego, zawiadomił mieszkańców stolicy, że osoby niebędące w wojsku lub gwardyi narodowej, a noszące mundury i wazy, będą natychmiast oddawane pod sąd wojenny.

— Słychać, że niebawem ogłoszone będzie rozporządzenie Królowej, względem osób uwięzionych w Legares. Niektóre będą skazane na wygnanie z kraju, inne powysyłane będą do różnych miejsc w Hiszpanii, a bardzo mała liczba otrzyma pozwolenie powrotu do Madrytu.

Dnia 24.

Wszyscy Ministrowie podali się do uwolnienia, co przyjęto z wyjątkiem Xiecia Frias. Mówią, że poleceno mu utworzenie gabinetu.

— Wiadomości z południa, wielki sprawiły tu przestrach. W wielu miastach Andaluzji, wybuchnęły znaczne rozruchy, i wszędzie pospólstwo objęto wodze Rządu. W Kadyxie Gubernator Hrabia Clonard, przymuszony był podać się do uwolnienia, a w Sewilli miała być obwołana niepodległość Andaluzji. Malaga, Velez-Malaga, Puerto de Santa Maria i Karolina poszły za tym przykładem.

— Na posiedzeniu Izby Deputowanych d. 20 ukończone zostały powszechne rozprawy nad projektem do adresu, i Izba postanowiła, oczekiwać pierwiej raportu kommissji o wniosku Jenerala Seoane, aniżeli rozprawy przejdą do artykułów pojedynczych. Na posiedzeniu d. 21, Deputowany Camalino, z okoliczności raportu o wyborach w Maladze, skreślił bardzo smutny obraz stanu kraju i żądał, ażeby Ministerjum okazało będące w rozporządzeniu, a również do dalszego odbywania wojny potrzebne posiłki. Wniosek odesłany został do Kommissji.

— Rozbiegła się pogłoska, że otrzymano nowy list Espartery, w którym żąda utrzymania teraźniejszego Ministerjum.

(Od granic Hiszpańskich.)

Donoszą z Bayonny pod 24 Listop.: „Rozszerzyła się tu pogłoska, że w Nawarskiej Rivera, zaszła bardzo krwawa bitwa i dwa dni trwała. Listy jednak z Elisondo pod d. 22, a z Zugarramurdi pod d. 23 List., nie o tém nienamienają; donoszą raczej, że w Nawarze wszystko po dawnemu. Don Carlos d. 22 był w Azcoitii. Zapewniają, że Jenerał Maroto podał się do uwolnienia. (A.P.S.Z.)

SZWECYA.

Upsala, 28 Października.

Przez rozporządzenie senatu uniwersytetu królewskiego w naszym mieście, przeniesiono z piwnic gmachu

тетскаго зданія, въ одну изъ галерей библіотеки, два большіе сундука, которые Король Густавъ III самъ опечатавъ кругомъ собственною печатью, подарилъ 1 Января 1789 г. сему Университету съ условіемъ неоткрывать ихъ до истеченія 50 лѣтъ. Поелику срокъ сей оканчивается 1 Января наступающаго года, то совѣтъ Университета, препроводилъ наследному Принцу, какъ Прокурору Университетовъ Королевства, письмо, съ просьбою, чтобы онъ удостоилъ своимъ присутствіемъ, торжественное открытіе сундуковъ, назначенное въ этотъ день, на что Принцъ изъявилъ согласие. Два эти таинственные сундука имѣютъ перавную величину, оба крѣпко окованы. Большой изъ нихъ такъ тяжелъ, что едва свезлабы его четверка лошадей. Со того времени, какъ сундуки эти находятся въ библіотекѣ, которая открыта для публики, множество любопытныхъ ежедневно приходятъ осматривать ихъ. (G.C.)

БЕЛГІЯ.

Брюссель, 25-го Нюбря.

Король издалъ постановленіе, по силѣ котораго милиція, составляющая резервъ, поступаетъ въ видѣніе комендантовъ провинцій, до 15 Декабря, которые послѣ того, или отправятъ оную въ надлежащіе корпусы, или обратятъ въ действительную службу.

— Снова носятъ слухи о укрѣпленіи нѣкоторыхъ Белгійскихъ крѣпостей. Говорятъ, что въ Діестъ третья линія шанцовъ будетъ окончена къ 21 Декабрю, а валы будутъ вооружены 150 орудіями. Въ Венлоо привезено изъ разныхъ крѣпостей 148,000 киллограмовъ пороху, а въ Антверпенѣ, на мѣстѣ бывшаго военнаго госпиталя, воздвигаютъ новое на сей предметъ зданіе.

— Въ Белгійскихъ журналахъ обнародованъ трактатъ заключенный между Белгіею и Оттоманскою Портою. (O.G.C.H.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 7-го Нюбря.

Изъ Галаца прибылъ сюда Шведскій Посланникъ при Портѣ Баронъ Троиль.

— Опять говорятъ объ учрежденіи по подпискѣ театра въ Пера. Впрочемъ опасаются чтобы и этотъ неуничтожилсѣ какъ и прежніе подобныя проекты. Зато въ Пери открытъ кабинетъ для чтенія, гдѣ за умеренную плату, можно получать большое число сочиненій на разныхъ языкахъ. Это находитъ общее одобреніе, особенно со стороны молодыхъ Армянъ, которые ревностно изучаютъ Европейскіе языки.

— Слышно, что Правительство во дворцѣ занимаемомъ прежде Дефтердаромъ велѣло учредить учебное заведеніе на Европейскій манеръ, въ которомъ и учителями будутъ Европейцы, также усердно занимаются постройкою зданія для помѣщенія медицинскаго факультета, въ Галата-Серай.

— Прежній настоятель церкви Св. Бенедикта Г. Бриссе, отправился въ Римъ, чтобы дать Папѣ свидѣніе о состояніи Католицизма въ Арменіи, и успѣхъ, какой сдѣлало это исповѣданіе, по вѣротерпимости Султана и между Армянами въ Константинополѣ.

Смирна, 3-го Нюбря.

Турецкая флотилія готовится къ отплытію, и можетъ быть что Англійская эскадра будетъ ей сопутствовать, но не извѣстно, пойдетъ-ли въ Константинополь? Капуданъ-Паша уже три дня находится здѣсь. Онъ прибылъ на своемъ пароходѣ. (A.P.S.Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІА.

Профессоръ Пигментелли, въ Пармѣ, представилъ новаго рода доказательства власти человека надъ животными, и довѣлъ до высочайшей степени совершенства искусство дѣлать ихъ ручными. Онъ не удовлетворялся пріученіемъ, извѣстными средствами, разныхъ породъ млекопитающихъ, и въ обитателяхъ водъ, искалъ и нашелъ понятливыхъ воспитанниковъ. Пріученныя имъ рыбы, при звукахъ музыки, дѣлаютъ скачки и поворачивающъ во всѣ стороны, плаваютъ рядомъ и обгоняютъ другъ друга. Еще удивительнѣе щука, которая, лишь только пустятъ ее вмѣстѣ съ другими рыбами, безпрестанно гоняется за рябишкою рыбкою, ловить ее какъ борзая собака, и поймавъ наконецъ, подаетъ ее своему господину.

— Извѣстный Русскій живописецъ Бруни пріѣхалъ изъ Петербурга въ Римъ, для окончанія, начатой имъ здѣсь, за два года предъ симъ картины: *поклонники злѣи*, которую, какъ говорятъ, купило Русское Правительство. (O.G.C.H.)

тогожъ закладу, до одной изъ галерей библіотеки, две великія скрзynie, które Król Gustaw III, sam opieczęto-wawszy zewsząd własną pieczęcią, подарował 1 Stycznia 1789 r. temu uniwersytetowi, z zaleceniem, ażeby ich nieotwierać aż po upływie 50 lat. Ponieważ ten termin kończy się z d. 1 Stycznia roku następującego, senat więc uniwersytecki przesłał następcy tronu, jako prokuratorowi uniwersytetów królestwa, pismo, z prośbą, aby raczył zaszczyścić obecnością swoją, uroczyste otwarcie skrzyń, które się ma odbyć dnia pomienionego, do czego Xiążę Następca przychylić się raczył. — Dwie te tajemnicze skrzynie są nierównej wielkości, obiedwie mocno okute. Większa, jest tak ciężka, że 4 konie miałyby co ciągnąć. Od czasu, jak skrzynie te są w bibliotece, która jest otwartą dla publiczności, mnóstwo ciekawych przychodzi codziennie im przypatrywać się.

(G.C.)

BELGIA.

Bruxella, 25 Listopada.

Król wydał rozporządzenie, mocą którego, milicyą, składającą wojsko odwodowe, oddaje pod rozporządzenie komendantów prowincyj, do dnia 15 Grudnia, który, albo ją odeszłą do właściwych korpusów, albo wcielił do czynnej służby.

— Od kilku dni mówią znowu o rozmaitych umacnianiach twierdz belgijskich; i tak w Diest ma być trzeci oddział szanców do 21 Grudnia skończony, a wały osadzone 150 działami; do Venloo pozwożone z różnych twierdz 148,000 killogramów prochu, a w Antwerpii, na miejscu szpitala wojskowego, stawiają inny, na ten cel przeznaczony budynek.

— Dzienniki belgickie ogłaszają teraz traktat handlowy, zawarty z Portą Otomańską. (G.R.K.P.)

TURCYA.

Stambuł, 7-go Listopada.

Z Galaczu przybył tu Posel Szwedzki przy Portcie, Baron Troil.

— Znowu jest mowa o urządzeniu przez subskrypcyą teatru w Pera. Lękają się jednak, ażeby ten projekt niespełnił na niczym, równie, jak dawniejsze podobne. Lecz za to w Pera otwartą została czytelnia, gdzie za umiarkowaną cenę można mieć znaczną liczbę dzieł w różnych językach. Znajduje to powezecną pochwałę, szczególnie u młodych Ormian, którzy pilnie uczą się języków Europejskich.

— Słychać że Rząd w pałacu zajmowanym dawniej przez Defterdara, kazał urządzić zakład naukowy na sposób Europejski, w którym i nauce nauki mają być Europejczykowis. Pilnie także zajmują się budową, przeznaczoną na umieszczenie fakultetu medycznego w Galata Serai.

— Były Superior kościoła Św. Benedykta Ks. Bisset, wyjechał stąd do Rzymu, dla udzielenia Papieżowi wiadomości, o stanie katolicyzmu w Armenii, i o postępie jaki tenże, przez tolerancyę Suлтана, uczynił pomiędzy Ormianami w Konstantynopolu.

Смирна, 3 Listopada.

Flota turecka przygotowuje się do odpłynienia; może jej będą towarzyszyły okręty angielskie, ale nie wiadomo: czyli się udadzą do Stambułu. Od trzech dni bawi tu Kapudan-Basza, który przybył na swoim parostatku. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Professor Pigmentelli w Parmie doświadczył teraz w nowym sposobie przewagi człowieka nad zwierzętami, i posunął sztukę ich ułaskawienia do najwyższej doskonałości. Nie szło mu oznajome przyswajanie różnych zwierząt ssących, lecz między mieszkancami wody szukał i wynalazł pojętnych uczniów. Ryby przez niego przyswojone, tańczą na głos muzyki, wykonując rozmaite obróty, już wprzód, już w tył, już nakoniec płynąc razem i wzajemnie się wymijając. Więcej jeszcze zadziwia szczupak, który, włożony pomiędzy ryby, za jedną centkowaną ciągle się ugania, seiga ją, podobnie, jak chart zwierzyngę, a nakoniec doścignąwszy, swemu panu odnosi.

— Do Rzymu przybył z Petersburga znany malarz Rossyjski Bruni, w celu wykończenia wielkiego obrazu, przedstawiającego *czcicieli węzłów*, który przed swoim dwa temu lata, odjazdem nieukończony zostawił. Obraz ten ma być kupionym przez Rząd Cesarско-Rossyjski. (G.R.K.P.)